

ເອກໄປໃບວនນຸ້ມດີໄທຍ ១០

ໂຄຣ ບັກລະບາ ແມ 27

ແຕ່ງ ຜູກອາງ

“ເສື່ອມອງຢ່ອງແອບຕິ່ນຕາເສື່ອ ຮ່ມຫຼຸກວາງກວາງເຝືອຜູ່ງກວາງປ່າ
ວ້ອຍຊ້າງຊ້າງນ້າວເປັນຮາວມາ ສາລິກາຈັບກິ່ງພິກຸລິກິນ”

ວຣະນຸມດີ : “ບຸນຊ້າງບຸນແຜນ”

ຜູ້ປະພັນຮີ : ສຸນທຽງ

ต้นหูกวาง Terminalia catappa

พืชวงศ์ Combritaceae

ชื่อสามัญ ขานว่า Umbrella tree OliveBarkTree SeaAlmondBengal Almond

มีชื่ออื่น อีกมากmany ลงท้ายAlmond SingaporeAlmondTropical almondIndian almond

ไม้ยืนต้น ขนาดใหญ่ โคนพูพอน

อาศัยนอน พักผ่อนภายใน ในร่มเย็น

ชื่อท้องถิ่น ตาแปร์ โคน, หลุมปั่ง

หรือตาปั่ง ตัดเมือ คัดเมือกเห็น

ใบเขียวเข้ม กล้ายแดงส้ม ยามลมเย็น

ใบร่วงกระเด็น เห็นสองครั้ง ระหว่างปี

ดอกสีขาว คราบเป็นบาน นั้นไร้กลิ่น

ยามเป็นผล ยalyin กลิ่นโซยรี

ผลลี่เหลือง หรืออมเขียว ผลทรงรี

โภชนาการ ชั้นดี มีวิตามิน

สมุนไพร ไม้หูกวาง สร้างคุณค่า

ใช้ย้อมผ้า ย้อมไหม ได้ดีสีน้ำ

ใช้รักษา ปลาตู้ ดูสกิน

ทั้งทากิน แก้ไข้ ใช้หูกวาง

สถิตย์พันธุ์ ธรรมสถิตย์

คิดถึงลื้น ต้นหูกวาง ข้างพืชไร่

ได้อาศัย ร่มใบบัง นั่งมองสาว

ท่องตำรา คราจะสอบ ชอบไม่เบา

ใบร่วงกรา เศรษฐีจับจิต คิดถึงนาง

หลายชีวิต จิตใจ ได้มาพบ

มาประสน พบกัน งานสรรสร้าง

วิชาการ ด้านพืชไร่ ไฟเจลัง

ต่างก่อหวัง ตั้งจุดหมาย ไว้ทุกคน

เรียน ป.โท ก็จริงนั้น ฉันได้นั่ง

ต้นหูกวาง ดังได้กล่าว เล่าข้างต้น

ปีหนึ่งเก้า เข้าสองสอง ต้องกมล

ฉันจำได้ ไม่สับสน ทนนั่งมา

ปีสองเก้า เข้ามาใหม่ ใจประสงค์

เจตน์จำนำง คงมั่น การศึกษา

ป.เอกหนอ ขออีกที มีวิชา

หวังไว้หนา ว่าจะจบ ครบดีกีรี

ต้นหูกวาง ยังยืนต้น ทนทานยิ่ง

ยังได้อิง พิงพักหนา อีกครานี้

ยืนต้นเด่น เป็นสง่า ไร้ราก

สมบูรณ์ดี มีที่ท่า อายุยืน

ไม่ได้เห็น เป็นไนน์ ใครร้ายากรู้
 หรือวางแผน ตามใจลับคืน
 ยืนตันอยู่ ดูเจ้ม ยังแข่งชื่น
 ไม่อาจฝืน ธรรมชาติ อนาคตจริง
 ยีสิบห้า พระษา ฉันลาจาก
 เพื่อนใกล้ชิด มิตรรักหนา อย่าประวิง
 ฉันนี้อยาก เยี่ยมยาม ตามดูยิ่ง
 อย่าเ吖นิ่ง พึงพิงนั้น ฉันอยากรู้
 กระตกจิต คิดอีกครา น้ำตารื้น
 กากเวลา คราผันผ่าน นานพอดุ
 ไม่อาจฝืน คืนได้ กลับไปสู่
 นั่งคุดคุ้ง ภูไม่กลับ รอลับลา

โกวิท ธิรวิโรจน์

ฉันเคยมีต้นหูกวางอยู่ข้างบ้าน
 มีกิ่งซ่อนคล้ายฉัตรามตระการ
 แฝกิงก้านอกไปให้ใหญ่เพศาล
 ทุกวันวารได้อาศัยเงาร่มเย็น
 คนจะปลูกต้นหูกวางต้องขยัน
 ต้องค่อยคาดคอยเก็บสุดลำเคียง
 เพราะทุกวันใบจะร่วงให้ได้เห็น
 มีได้เว้นได้วรคพักเหนื่อยกาย

บ้านที่พูดถึงนี้อยู่ในราช
ยังคิดถึงตรีรงใจอยู่ไม่รู้คลาย

เคยไปรับราชการนานเหลือหลาย
มิแหนงหน่ายไม้งามนามหุกวัง

อุไรรัตน์ ภารกานนท์

แดดแสนร้อน พระผ่า ให้ร้าวรุ่ม
วิ่งเข้าหลบ ใต้หุกวัง อวย่างสถาบายน

กิงก้านแฝ่ ใบกว้าง ให้ได้ร่ม
ได้หลบร้อน เจ้าแต่ไหน แต่เรามา
หุกวังนั้น ใช้เป็นยา รักษาได้
ข้ออักเสบ คุดทะราด อนาคตใจ

ดอกสีขาว ผลเหลือง เรื่อเร่องเขียว
น้ำตาลเขียว เขียวขึ้ม้า เหลืองงามดี

ใจนีกกล้ม เสียนัก เกินหักหาย
ลมพัดชาด โซยเฉื่อย เรื่อยเรื่อยมา

น้ำอรามณ์ เย็นชื่น ระรื่นหนา
หุกวังพา ให้คล้ายร้อน พักผ่อนใจ
ทั้งเป็นไข่ โรคเรื้อน เกลื่อนก็หาย
สมุนไพร หุกวัง ช่างยอดดี

ใช้ย้อมผ้า ดีจริงเชียว ได้หล่ายสี
หุกวังนี้ มีคุณค่า สารพัน

ศกุนตลา ณ หนองคาย

ฉันเคยปลูกต้นหุกวังไว้ต้นหนึ่ง
นีกถึงต้นคราได้ใจคนนึง

ต้นหุกวังนี้ปลูกไว้ใกล้กับครัว
ค่อยค่อยโอนเออนเด่นรูปทรง

ได้ร่มเงาเอาไว้บังแดด

ต้นหุกวังต้นนี้ดีเหลือใจ

มันช่างซึ้งตรีรงใจให้คิดถึง

ทุกอย่างรึ่งรัดใจให้พะวง

ตั้งแต่ตัวตันเล็กเหมือนเด็กหลง

พุ่มระหงทรงฉัตรฉัตรวีไล

ที่เผาแผดเผาเอาไม่ไหว

บังบ้านไว้ให้เย็นยำฉ่ำชื่น vrou

แต่แล้วความร่มรื่นชั่นถดี

หนอนมากมายบนต้นหล่นเป็นพวง

ต้องตัดอกตัดใจไปฟันทิ้ง

ตัดเจ้าไปใจลายให้ตรมตรอม

หูกวางเอี่ยเดยเห็นเป็นต้นเล็ก
เจ้าเตบใหญ่ใจเจ้าเล่าแกร่งเกินครว

ก็ต้องมีอันเป็นไปได้ใหญ่หลวง

มีทั้งร่วงลงมากระต่อตอม

แสนเสียดายสิ่งร่มรื่นชั่นตอนมอม

จำต้องยอมทิ้งเจ้าไปแม่ใจครวญ

เหมือนเด็กเด็กค่อยเตบโตอีกิดหวาน

ทุกสิ่งล้วน เพราะหนอนนั้นสะบันثرวง

อานันท์ สรวิสุตร

ระวังไฟรใจสั่นให้พรั่นพูกษ์

ฟังเสียงเพรียกเรียกหาพาระวัง

กว้างตัวน้อยค่อยเดินตามหลังแม่

แม่ปักปองคอยฟังระวังตัว

อันหูกวางตันไม่ไม่ข้องเกี่ยว

เรือนยอดหนาสูงเด่นเห็นแต่ไกล

ในป่าลึกหาดหวนหันหน้าหลัง

ค่อยป้อมฟังเสือสิงห์กริงเกรงกลัว

หวังเพียงแค่อุ่นใจใคร่เล่นหัว

หูริกรัวตื้นตาเดินฝ่าภัย

ยืนตันเดียว กิ่งก้านแผ่บานใส่

เป็นชั้นไปคล้ายฉัตรจัดสวยงาม

ให้ร่มเงาหน้าร้อนยามนอนเล่น
ใบเปลี่ยนสีส้มแดงแล้วล่วงตาม

สรรพคุณมากมายหลายอย่างยิ่ง
ทั้งต้นரากดอกใบมาใช้กัน

มีชื่อเรียกต่างกันนั้นตามถิ่น
ทุกว่างไม่ต้นใหญ่มีให้ยล

ลมพัดเย็นต้นใหญ่เร็วพุ่มหนา
ทั่วเขตความปลูกง่ายกระเจาพันธุ์

ใช้ทุกสิ่งได้ประโยชน์มากมหันต์
สารพันโรคหายสบายนาน

ไม่เคยยินแปลกหุดสับสน
ทุกแห่งหนแห่งแล้วให้ร่มเงา

อัญชลี ณ เชียงใหม่

ต้นหุกว่างสูงเด่นแหล่งไหนก็กล
คราใบแก่แดงฉานก่อนลาโรย

นำพริกป่นโรยกวยเตี๋ยวซ่างเผ็ดน้อย
ทั้งแดงกรอบเช่นกันแม้ด้อมดม

มีงานวิจัยในระดับ ปวส.
ใบหุกว่างป่นในอาหารไก่ไข่เชียนนา

เคยโดดเด่นเห็นตามบ้านสถานศึกษา
มาบัดนี้มีเมืองทดแทนทัน

ระบบใบพราวระยับรับหน้าโซย
แล้วรายโปรดคลุมลานปานลาดพรอม

เคยยินบอยใบหุกว่างป่นผสม
ดูขำคอมมิอาจแยกเพราะลงตา

นักศึกษาขอหัวข้อนำศึกษา
ผลพบว่าเพิ่มค่าสีเขียวแดงได้งามล้น

หากก่อปัญหากำจัดใบที่ร่วงหล่น
เมืองมองคันพบยกจากมากมี

กุศล คำเพราะ

เป็นชื่อชั้นจั๊ตรใบให้เงาร่ม
ไม่ทรงพุ่มสวยงามปลูกตามแนว

ทั้งบังลมบังฝนต้นเรียงແຕວ

ใบเหลือบสีดูแล้วสบายนาน

หูกวางดูเท่าไรไม่คล้ายซื้อ
มีประโยชน์สรรพคุณหนนทางยา

สีย้อมผ้าจากใบเรี้สารพิษ
ทุกส่วนทรงคุณค่า่น่าปลูกไว้

เป็นเพียงสื่อสมมุติไว้ให้เรียกหา
ลำต้นใบมากคุณค่านำมาใช้

เขียวขี้ม้าทนติดเส้นฝ่ายใหม่
เป็นต้นไม้ในดวงใจครหlaysคน

ชุลีรัตน์ สวัสดี

ยามตะวันсадแสงอันแรงกล้า
โฉดดีที่ข้างบ้านใกล้กำแพง

ด้วย เพราะมีต้นหูกวางสูงยืนต้น
แตกกิ่งก้านใบขนาดพสุธา

แรมยังมีสีใบที่สวยงาม
ยามใกล้ผลัดใบแก่ก็เปลี่ยนเป็น

พอเข้าสู่ช่วงเวลาผลัดใบนั้น
เคยชี้เกียจเป็นนิจต้องเปลี่ยนไป

ท้องนาภาไร้ม霞abdบังแสง
มีร้อนแรงมากจากแสงสุริยา

ไม่ประปนยืนต้นเดียวใบแน่นหนา
เงาทابมาช่างนำพาความร่มเย็น

สีเขียวจด呀มแรกผลิตมีให้เห็น
สีเหลืองเข้มแกรมน้ำตาลเบิกบานใจ

จำต้องพลันเป็นนาเจ้วเวสวสตใส
 เพราะต้องการดีไม่ให้แล้วพลัน

ต้นหุกวางแม่ช่วยสร้างร่มเงาได้
อาจซ่อนไว้ใต้กำแพงและช่วยดัน

แต่หากไม้อาจขยายเกินว่าดัน
กำแพงนั้นอาจต้องพังระหว่างนา

วลัยพร แสนวงศ์

อีกหนึ่งไม้ในวรรณคดีคือหุกวาง
เป็นไม้ใหญ่ในราชวิสาสเรียกต้นโคน

กิ่งก้านแผ่นอกไปในแนวราบ
ประมาณสามสิบสามเมตรสูงโดยเฉลี่ย

ประเทศไทยมักพบตามชายฝั่ง
จังหวัดตราดกาญจนบุรีมีปลูกกัน

ใบหุกวางเป็นใบเดี่ยวรูปไข่กลับ
จากเขียวอ่อนเป็นเขียวแก่และอีกที

ดอกหุกวางออกเป็นช่อสลับยาว
ดอกจะแยกแหงออกตามซอกใบ

เปลือกใบผลต้นรากมากคุณค่า
ยาแก้บิดยาถ่ายยาขับลม

ต้นไม่นี้รูปักษ์ดีมีหลายต้น
คือกระหรงหุกวางเรียกขนาดกัน

ต้นหุกวางจะบอกให้ในหน้าร้อน
จะไม่ยอมเดินผ่านต้นนี้เลย

เรื่องขุนช้างขุนแพนท่องเดนไพรสัน
ปลูกในโซนเขตต้อนของเอเชีย

แนวระนาบทรงฉัตรสูงไม่เตี้ย
ออสเตรเลียและอินเดียมีปลูกกัน

จังหวัดตรังษ์หลบุรีประจำบวรีขันธ์
ภาคใต้นั้นราชวิสาสและสุราษฎร์ธานี

เวียนสลับเป็นกระจุกใบตันนี้
เปลี่ยนเป็นสีส้มแดงแล้วร่วงไป

ดอกสีขาวหรือเหลืองอ่อนสolonหลาย
ดอกจะไม่มีกลิ่นหอมให้ด้อมดม

ใช้ทำยาสชาติฝาดและอาเจชม
ขับน้ำมของสตรีได้ดีครับ

บนถนนราชดำเนินถิ่นเดิมฉบับ
 เพราะที่นั่นปลูกหุกวางข้างหน้าเลย

จะมีหนอนมีบุ้งมากเพื่อนเออย
ชนลูกเฉยยามเข้าใกล้ตัวหุกวาง

จตุพร สุวรรณปากแพรก

ต้นหูกวาง เห็นเป็นชั้น หรรษาจิ่ง
ใบเขียวเข้ม กล้ายเป็นส้ม สมใจจัง

ดอกสีขาว เป็นช่อยาว บางคราวเหลือง
คราเมื่อดอก เป่งบานสิ้น กลิ่นไม่แรง

ต้นหูกวาง เขานำไป ใช้แก้ไข้
ปลูกประดับ ทุกแห่งหน คนนิยม

เคยวิงเล่น เคยใช้เป็น ที่นัดพบ
เคยพานพบ กับความสุข ทุกครั้งไป

โตเร็วจริง ตั้งเป็นแطا แนวชายฝั่ง
แลเหลี่ยวหลัง บริเวงหล่น สีหม่นแดง

งามประเทือง ดูวาววาม ยามต้องแสง
เหล่าแมลง ชื่นชอบหนา มาด้อมدم

ส่วนของใบ ขับเหงื่อได้ ให้เหมาะสม
ได้รีนรมย์ คณานับ ประทับใจ

เคยประสร ความสุขศรี กว่าที่ไหน
ยังจำได้ ไม่สับสน ต้นหูกวาง

ศรีวัฒน์ สุวรรณ

มีหูกวางต้นหนึ่งชิ้นข้างบ้าน
ใต้เงาเจ้าขาค้ำขายกันครึ่กครึ่น

ที่น่าเบื่อใบเรือสีส้มแดง
ในสนามบ้านฉันต้องถ่ายเท

ลูกหูกวางเป็นอาหารแก่นกน้อย
ตั้งแต่เข้าจีบจีบจิกวุ่นวาย

แฟี้เพศาลกิ่งใบใหญ่ร่มรื่น
คนดกดีนเดินมาไปเที่ยวชายเล

ร่อนกวัดแก่วงพริ้งพรายก่ายกองเก
ทุกเช้าเท่ห์ถือไม้กวาดลวดลาย

หลายพันธ์พลอยได้อาศัยเลสอดส่าย
จนยามสายพօบ่ายคล้อยถอยกลับรัง

ใบสีแดงบดผสมพริกแห้งป่น

อาหารໄກไส่ป่นดุจมนต์ชลัง

ไข่แดงสดงดงามน่ากินจัง

เพิ่มพลังให้ปลาตู้ดูแข็งแรง

สรรพคุณสมุนไพรนั้นมากมี
ทั้งต้น ใบ เปลือก เมล็ดร่วมสำแดง

ต้องศึกษาดีๆให้เข้มแข็ง
ควรแจกแจงถ้วนทั่วอย่างมั่วเฉย

ดวงพร เดชกุลทอง

